

Vlaamse Geografie Olympiade

Editie 2026-2027

Eerste ronde

28 oktober 2026

Gouden sponsor

Vlaamse overheid

FONDS ERNEST SOLVAY

Johnson&Johnson

inspired by patients. Driven by science.

Zilveren sponsors

WETENSCHAP IN BEELD

BASF

fwo

NewScientist

EURO SPACE CENTER

sckcen Academy

tabloo

natural sciences .be

Bronzen sponsors

NMBS (InterRail)

Pearson

Plantyn

Eos Wetenschap vzw

Technopolis

Uitgeverij Van In

Verenigingen

BNV

KVCV

VLA

VOB

VeLeWe

Onderwijsinstellingen

Howest Brugge

KU Leuven

KU Leuven Kulak

Thomas More Mechelen

UAntwerpen

UGent

UHasselt

VUB

©Vlaamse Geografie Olympiade

1. Nachtelijke hemel

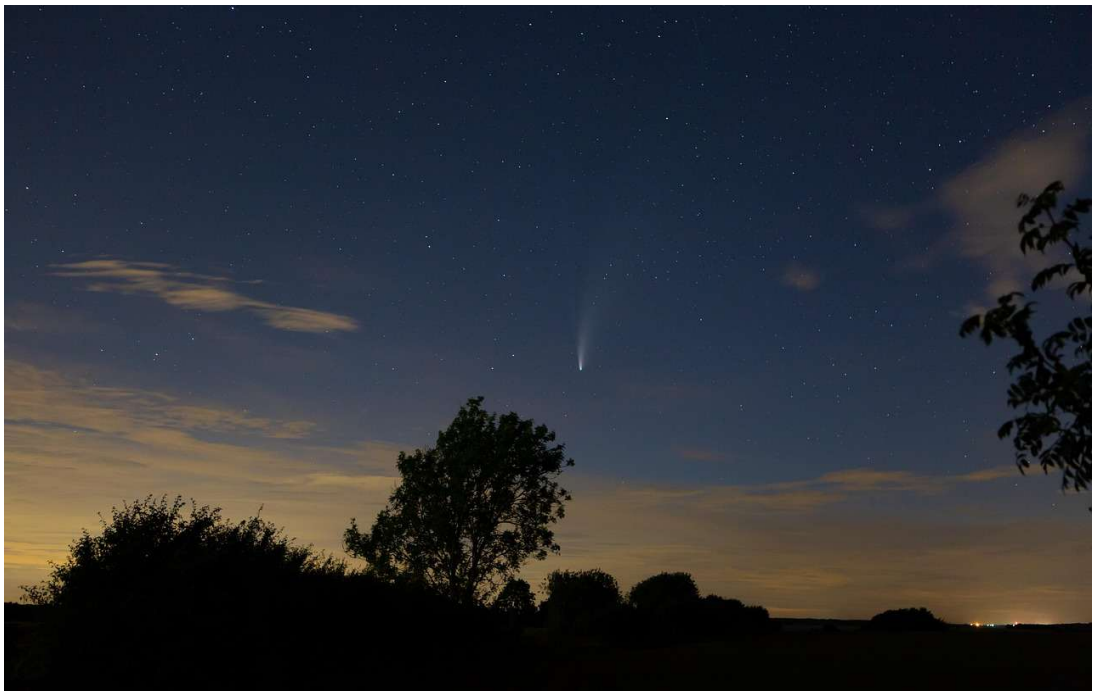

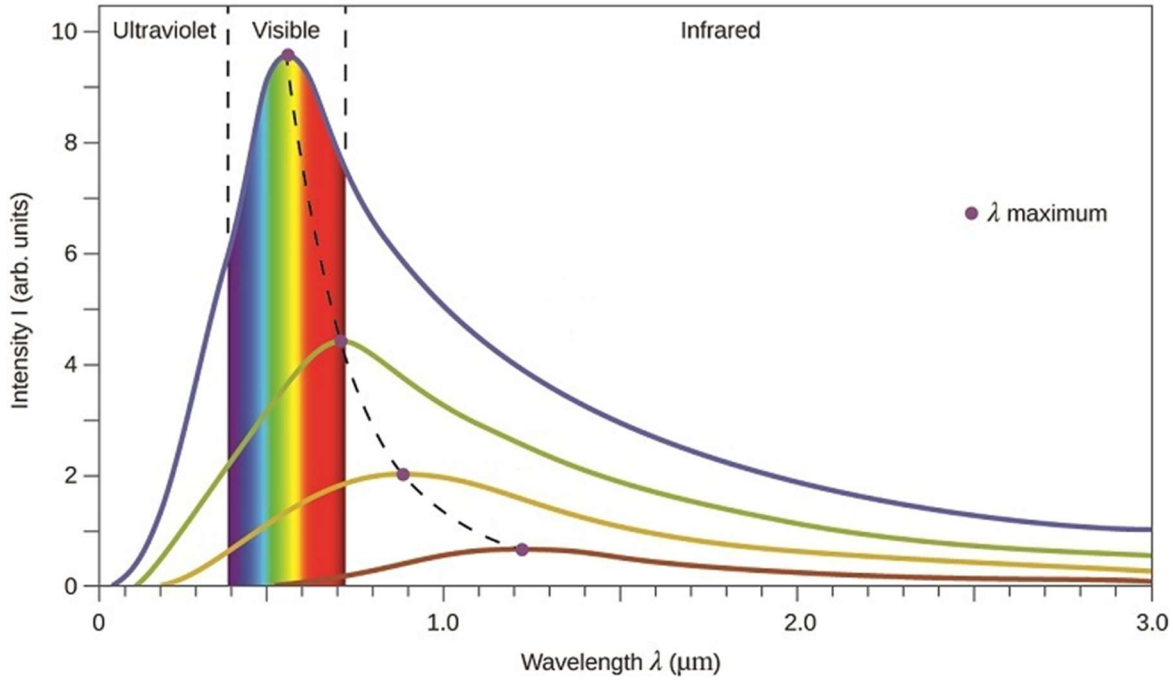
Foto: Pixabay - TheOtherKev
https://pixabay.com/photos/comet-night-sky-neowise-5416865/

Wat kan je zien op deze foto?

A. een brokstuk dat opbrandt;
B. een ster die valt en opbrandt;
C. een komeet die bij de zon komt;
D. een ruimtesonde die terugkeert naar de aarde.

©Vlaamse Geografie Olympiade

2. Warm of koud?

https://chem.libretexts.org/Courses/Franklin_and_Marshall_College/Plass%27s_General_Chemistry_1%3A_Atoms_Compounds_and_Bulk_substances/03%3A_Electronic_structure_of_atoms-_Electron_jumping_makes_beautiful_colors/3.01%3A_Electromagnetic_Energy
Creative Commons-project

Wanneer we de golflengte van een ster ontvangen, kunnen we de oppervlaktetemperatuur afleiden uit de golflengten (hier in Kelvin).
De kleur van de ster wordt dus bepaald door haar oppervlaktetemperatuur.
Welke uitspraak is juist?

A. Warme sterren stralen overwegend een kortere golflengte uit en zijn dus rood van kleur.
B. Warme sterren stralen overwegend een langere golflengte uit en zijn dus rood van kleur.
C. Warme sterren stralen overwegend een kortere golflengte uit en zijn dus blauw van kleur.
D. Warme sterren stralen overwegend een langere golflengte uit en zijn dus blauw van kleur.

©Vlaamse Geografie Olympiade

3. Zonsondergang

https://apod.nasa.gov/apod/ap241221.html Copyright: Wael Omar

Deze zonsondergangen werden genomen op de 21ste van elke maand in 2023 vanop dezelfde plaats in Caïro.
Op welke foto gaat de zon juist onder in het westen?

A. april 2023
B. juni 2023
C. september 2023
D. december 2023

©Vlaamse Geografie Olympiade

4. Culminatiehoogte

Hoe hoog culmineert de zon op 23 september in Montevideo (Uruguay?)

A. 35°
B. 45°
C. 55°
D. 65°

5. Verkeerde steden

De namen van de hoofdsteden op deze kaart zijn vervangen door de namen van andere steden. Op basis van welk kenmerk zie je een verband tussen de duo's van steden (naam en de ligging)?

https://nl.pinterest.com/pin/370702613069963197/
© Massimo Pietrobon

Het zijn steden met:

A. dezelfde gemiddelde jaartemperatuur
B. dezelfde breedtegraad
C. dezelfde hoogteligging
D. hetzelfde aantal inwoners

6. Fjorden

Fjorden zijn een diepe, smalle zeearmen omringd door steile rotswanden.

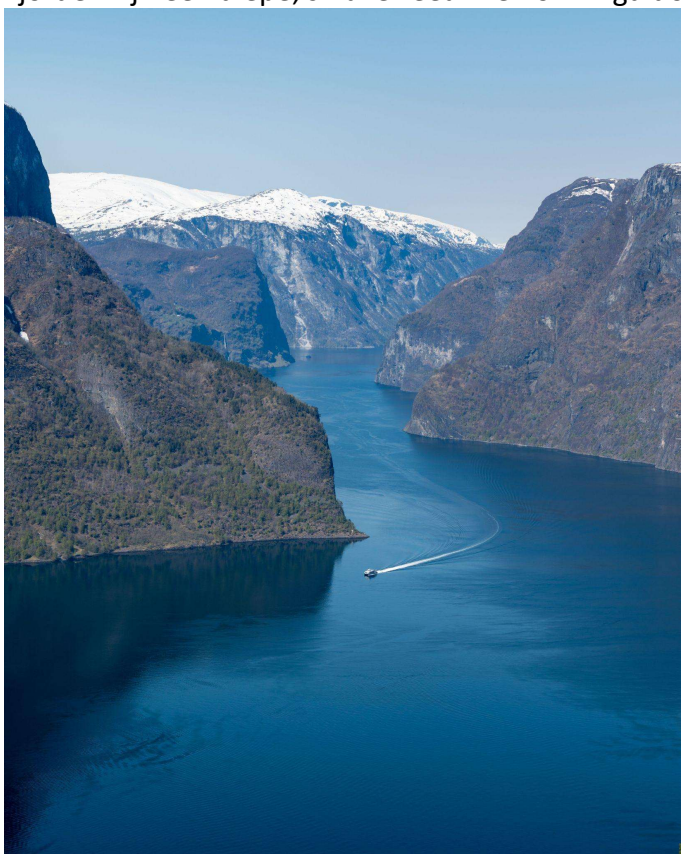

Foto: Pixabay - NilsR
https://www.pexels.com/photo/a-boat-traveling-through-a-fjord-in-norway-26711808/

Wat is de correcte chronologische volgorde van de vorming van fjorden?
1. Gletsjers schuren een U-dal uit.
2. De dalen vullen zich met zeewater.
3. Er ontstaan breuklijnen in de oude granieten schilden.
4. Door rivierwerking ontstaan typische V-dalen.

De correcte volgorde geeft letter:

A.	1 - 2 - 3 - 4
B.	2 - 3 - 1 - 4
C.	3 - 4 - 1 - 2
D.	4 - 3 - 2 - 1

©Vlaamse Geografie Olympiade

7. Dronken woud

https://en.wikipedia.org/wiki/Drunken_trees
Creative Commons (public domain NASA)

'Dronken wouden' is een fenomeen dat als gevolg van de klimaatverandering meer en meer voorkomt. Wat is de belangrijkste oorzaak van dit Dronken Woud-fenomeen?

A. zware regenval en overstromingen
B. het smelten van permafrost
C. een tekort aan zonlicht door te dichte begroeiing
D. meer en krachtigere rukwinden

©Vlaamse Geografie Olympiade

8. Getijdenverschil

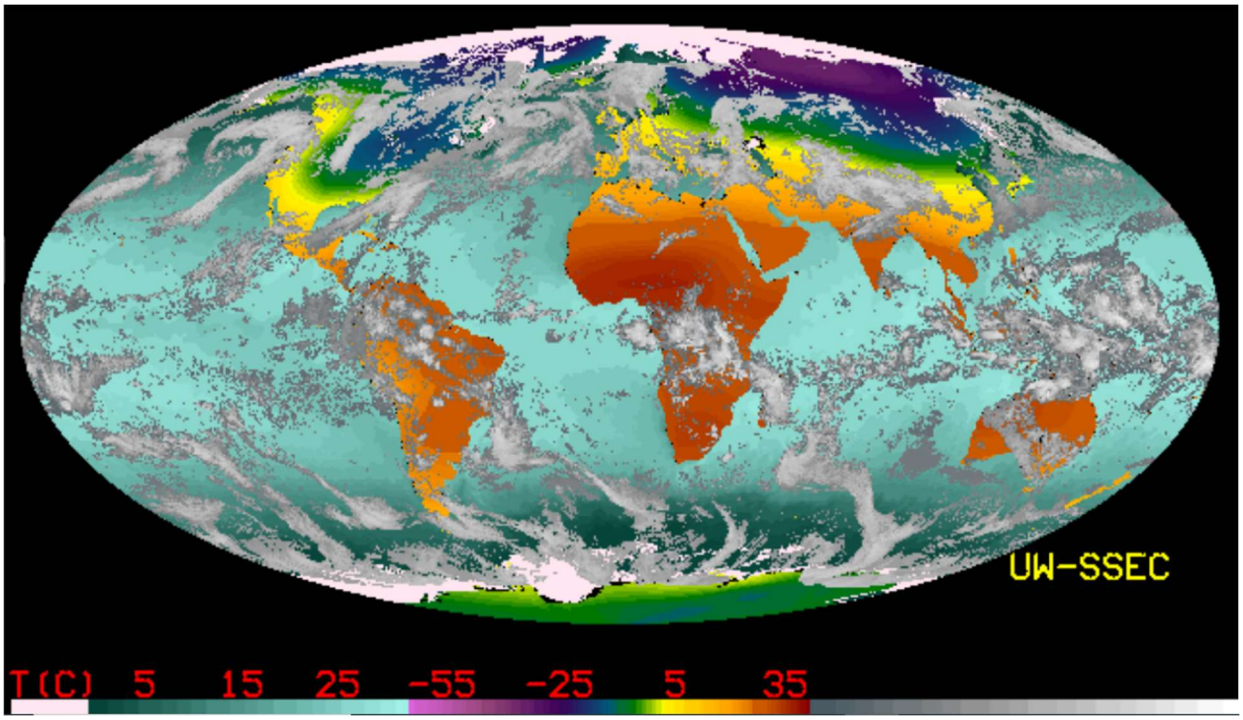

https://pixabay.com/vectors/globe-world-green-blue-earth-1579177/
rechtenvrije afbeelding

Op de globe staan vier locaties, aangeduid met een letter. Ze liggen allen op dezelfde meridiaan. We stellen dat het op dit moment springtij is.
Op welke plaats is er het grootste verschil tussen hoogtij en laagtij?

A.
B.
C.
D.

©Vlaamse Geografie Olympiade

9. Regens

https://nl.allmetsat.com/beelden/composite_ssec_c.php#google_vignette

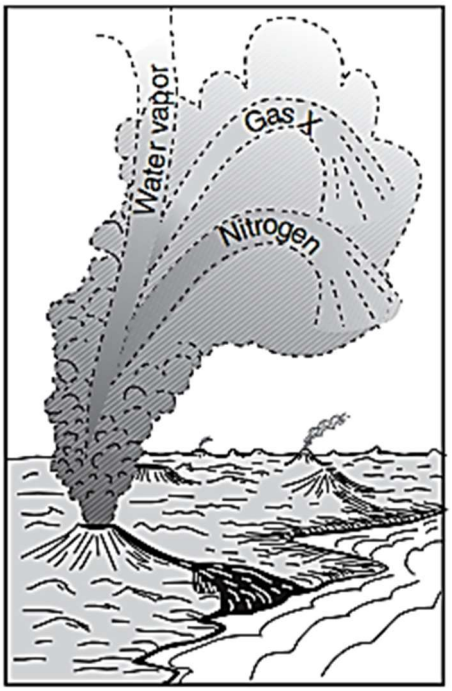
Neerslag komt op aarde in vele verschillende vormen voor. Welke combinatie is juist voor bovenstaand satellietbeeld?

A. Nepal kent stijgingsregens, Oman kent convectieregens en België heeft frontale regens.
B. Nieuw-Zeeland kent convectieregens, Jemen ondervindt geen neerslag en Peru heeft stijgingsregens.
C. Ushuaia kent frontale regens, Democratische republiek Congo kent convectieregens en Senegal ondervindt geen neerslag.
D. Gambia kent convectieregens, Zuid-Afrika krijgt frontale regens en de VAE heeft geen neerslag.

©Vlaamse Geografie Olympiade

10. Vulkaanuitbarsting

Deze figuur toont het ontstaan van een eerste aardse atmosfeer.

New York State Education Department (NYSED). (2009).
Physical Setting/Earth Science Regents Examination
https://www.nysedregents.org/earthscience/Archive/20090128exam.pdf

Welk gas wordt bedoeld met gas X ?

A. helium
B. ozon
C. koolstofdioxide
D. zuurstof

©Vlaamse Geografie Olympiade

11. Gesteenten in de stad

Welk proces uit de gesteentecyclus herken je in deze gevelsteen?

© AVC

A. vulkanisme
B. sedimentatie
C. metamorfose
D. diagenese

12. Wandelen in Schotland

© ER

Welke combinatie van gesteente en proces hebben geleid tot dit landschap:

A. graniet en verwering
B. zandsteen en metamorfose
C. basalt en erosie
D. marmer en vulkanisme

13. Plantages

Je ziet op de foto's vier verschillende plantages.

Wikimedia - creative commons

Aan welke producten kan je deze plantages linken? Welke letter geeft de juiste combinatie van plantages?

	foto 1 =	**foto 2 =**	**foto 3 =**	**foto 4 =**
A.	dadels	tabak	bananen	citroenen
B.	kokosnoot	thee	dadels	kurk
C.	bananen	cacao	palmolie	rubber
D.	palmolie	koffie	bananen	olijven

©Vlaamse Geografie Olympiade

14. Santarém

https://www.amazonialatitude.com/2019/03/26/impacto-da-cargill-nas-comunidades-de-pescadores-do-rio-tapajos/

Dit beeld is genomen in Santarém (Brazilië). Welke omschrijving hoort bij dit beeld?

A. Soja wordt overgeladen om vervoerd te worden naar West-Europa.
B. Rijst wordt van een schip geladen in West-Europa.
C. Scheepvaart wordt moeilijker door het lager waterpeil in rivieren.
D. Lokale visvangst wordt weggeconcurreerd door grootschalige import.

15. Mitigatie

Welke van onderstaande maatregelen is het duidelijkste voorbeeld van mitigatie?

A. tegelwippen
B. hermeanderen van rivieren
C. dijken verhogen
D. zonnepanelen plaatsen

©Vlaamse Geografie Olympiade

16. Toblerone

Toblerone verschoof een deel van de productie van de bekende chocoladerepen met nougat van Zwitserland naar Slowakije.
Waarom delokaliseerde Toblerone een deel van de productie?

A. In Slowakije is nougat een traditioneel streekproduct;
B. In Slowakije is de bereikbaarheid beter;
C. In Slowakije zijn beter geschoolde arbeidskrachten;
D. In Slowakije zijn goedkopere arbeidskrachten.

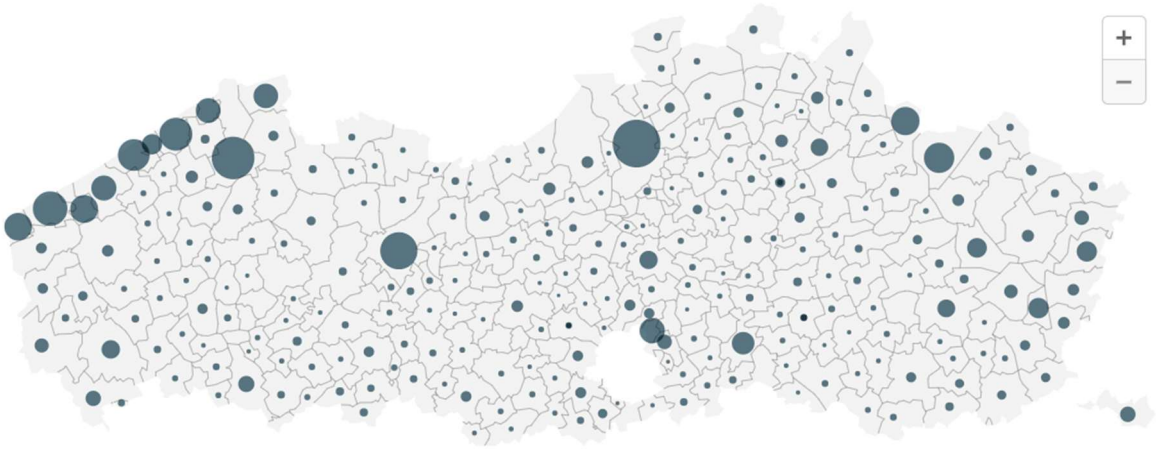

Foto: https://www.timeout.com/switzerland/news/toblerone-is-removing-the-matterhorn-from-its-packaging-030823

©Vlaamse Geografie Olympiade

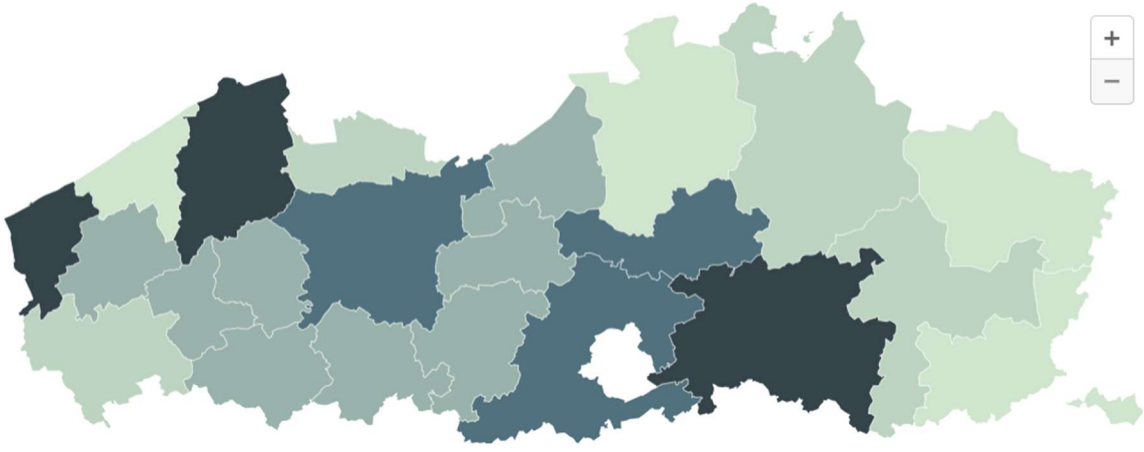
17. Vlaanderen in cijfers

Hieronder staan 4 kaarten over Vlaanderen. Welke kaart krijgt welke titel?
Bron: Statistiek Vlaanderen - https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen

	Aantal toeristische overnachtingen per gemeente	Beschikbaar inkomen per inwoner in euro	Verharde oppervlakte in % van totale oppervlakte	Criminaliteitsgraad: aantal geregistreerde misdrijven per 100 inwoners
A.	Kaart B	Kaart A	Kaart C	Kaart D
B.	Kaart B	Kaart A	Kaart D	Kaart C
C.	Kaart A	Kaart B	Kaart D	Kaart C
D.	Kaart A	Kaart B	Kaart C	Kaart D

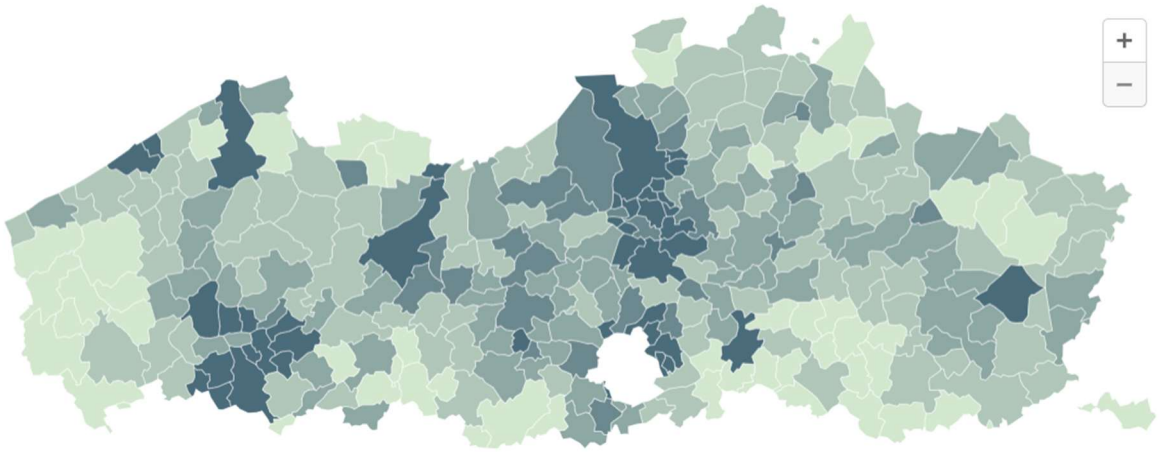
Kaart A

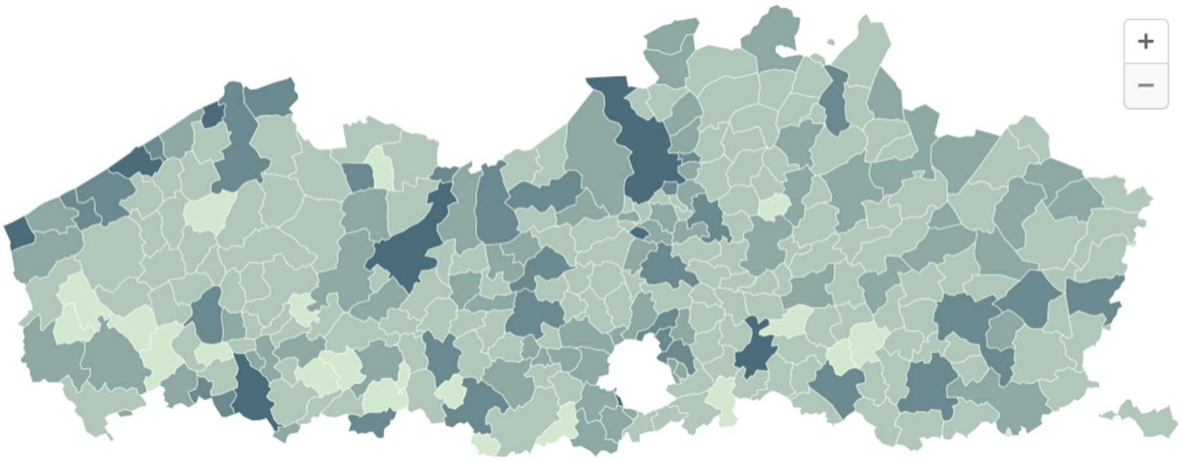
Kaart B

©Vlaamse Geografie Olympiade

Kaart C

Kaart D

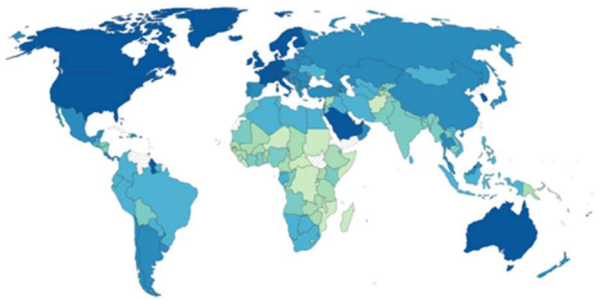

Bron: Statistiek Vlaanderen
https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen

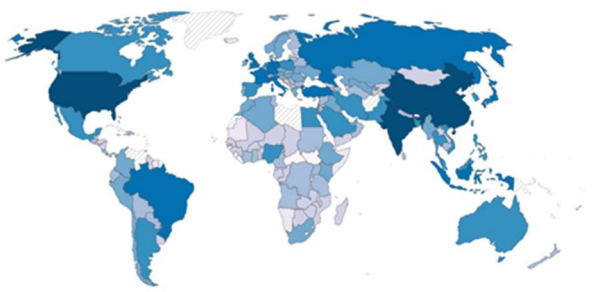
©Vlaamse Geografie Olympiade

18. Economische indicatoren op kaart

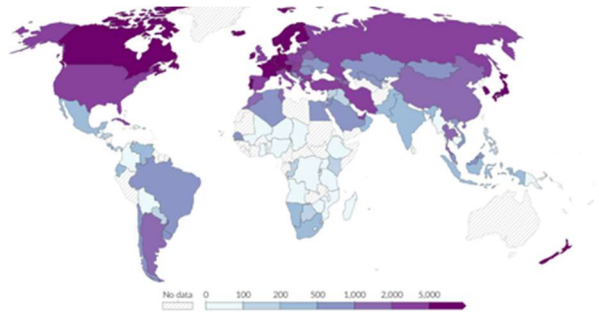
1

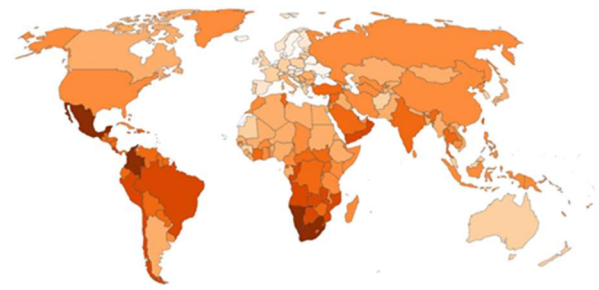
2

3

4

legende: lichtere tinten zijn lagere waarden
Bron: Our World in data
https://ourworldindata.org/

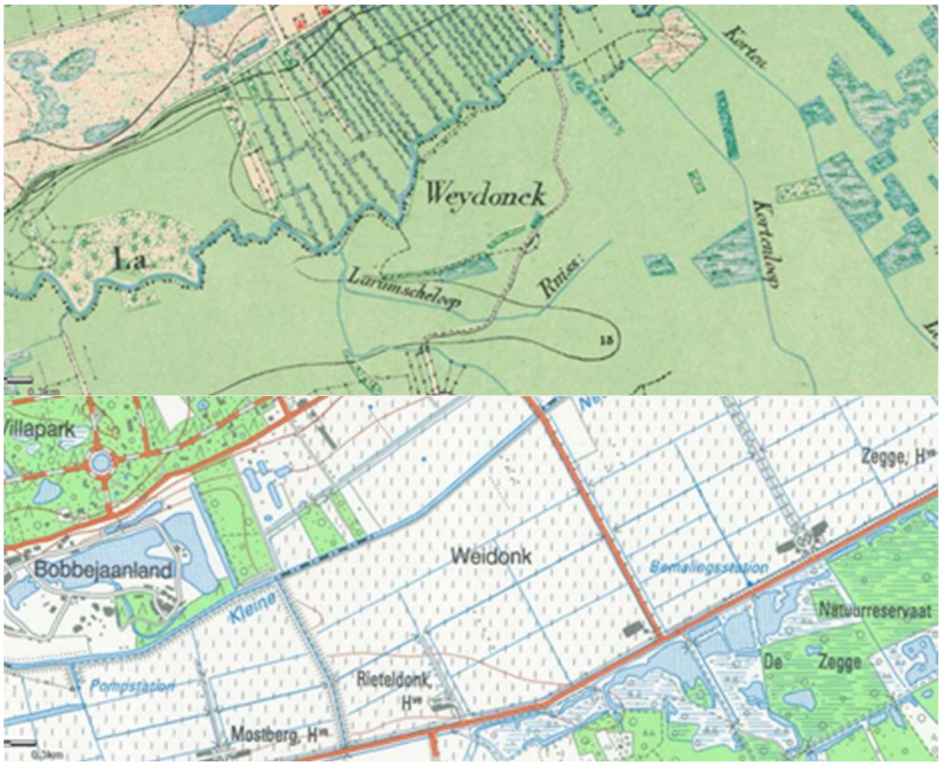
Welke letter geeft de correcte combinatie van kaarten en titel?

	Aantal onderzoekers per miljoen inwoners	BBP van het land	BNP per inwoner	inkomensongelijkheid
A.	4	3	1	2
B.	2	1	4	3
C.	1	4	3	2
D.	3	2	1	4

©Vlaamse Geografie Olympiade

19. Evolutie van het landschap

Je ziet op de kaarten dat de loop van de rivier veranderd is tussen 1873 en 1989.

Bron: Historical OpenStreetMap Belgium (historical.osm.be) / OpenStreetMap België en historische kaartlagen.
https://historical.osm.be/

Wat is de reden hiervoor?

A. Het gebied droger te maken om aan landbouw te kunnen doen;
B. Het gebied te vernatten om aan landbouw te kunnen doen;
C. Het gebied droger te maken en meer plaats te geven aan natuur;
D. Het gebied te vernatten en meer plaats te geven aan natuur.

©Vlaamse Geografie Olympiade

20. Molen

De fotograaf staat op 17 maart 2026 in de Pastorijwegel in Sint-Pauwels en neemt een foto van de Roomanmolen.

© 2012 NGI Topomapviewer

© AVC

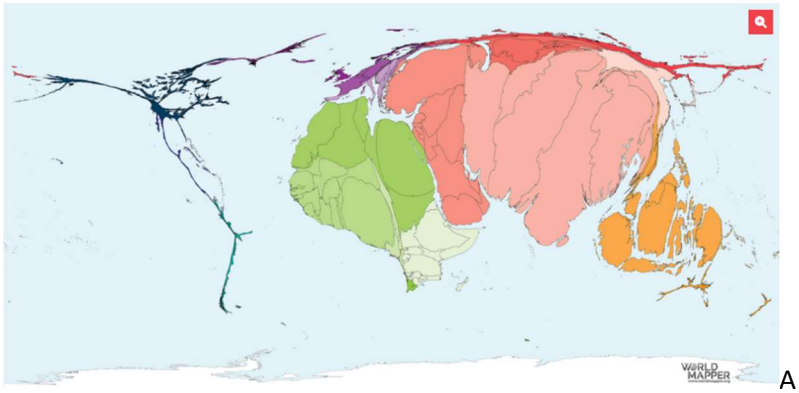
Op welk tijdstip is de foto genomen?

A. 08.00 u
B. 11.00 u
C. 14.00 u
D. 17.00 u
Antwoord B

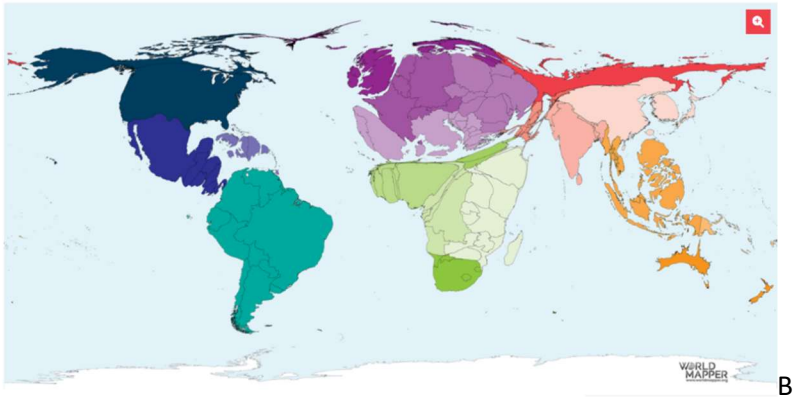
21. Religies

Dit zijn vier anamorfosekaarten over de spreiding van religies. Eén kaart toont waar voornamelijk joden wonen, een tweede toont christenen, een derde moslims, en de vierde kaart toont waar vooral niet-gelovigen wonen.
Welke kaart is die van de niet-gelovige bevolking?

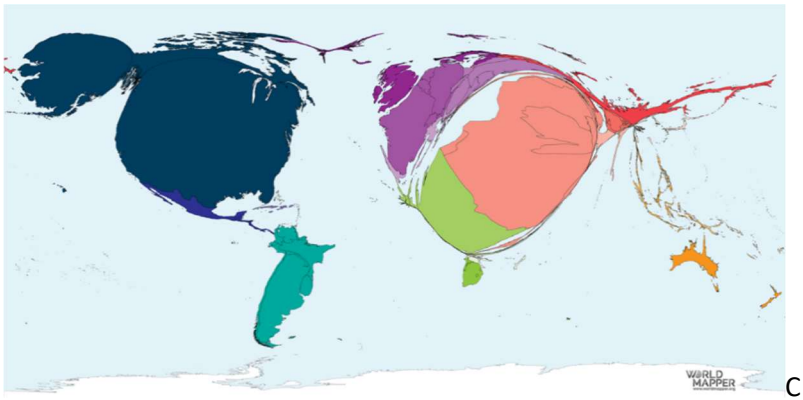
A.
B.
C.
D.

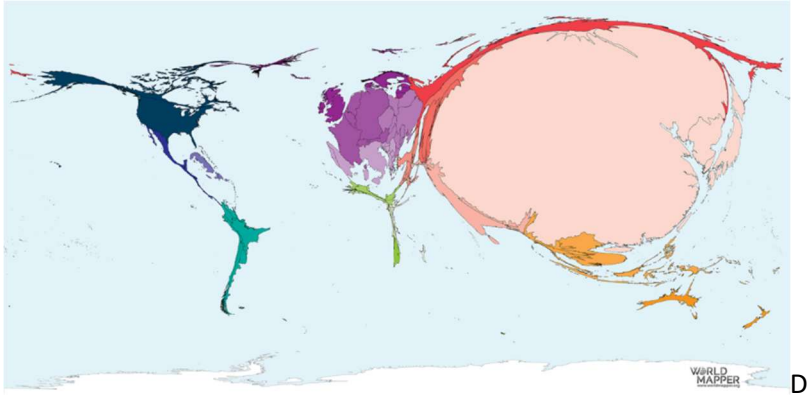
A

B

C

D

Bron: worldmapper.org: Creative Commons-licentie

©Vlaamse Geografie Olympiade

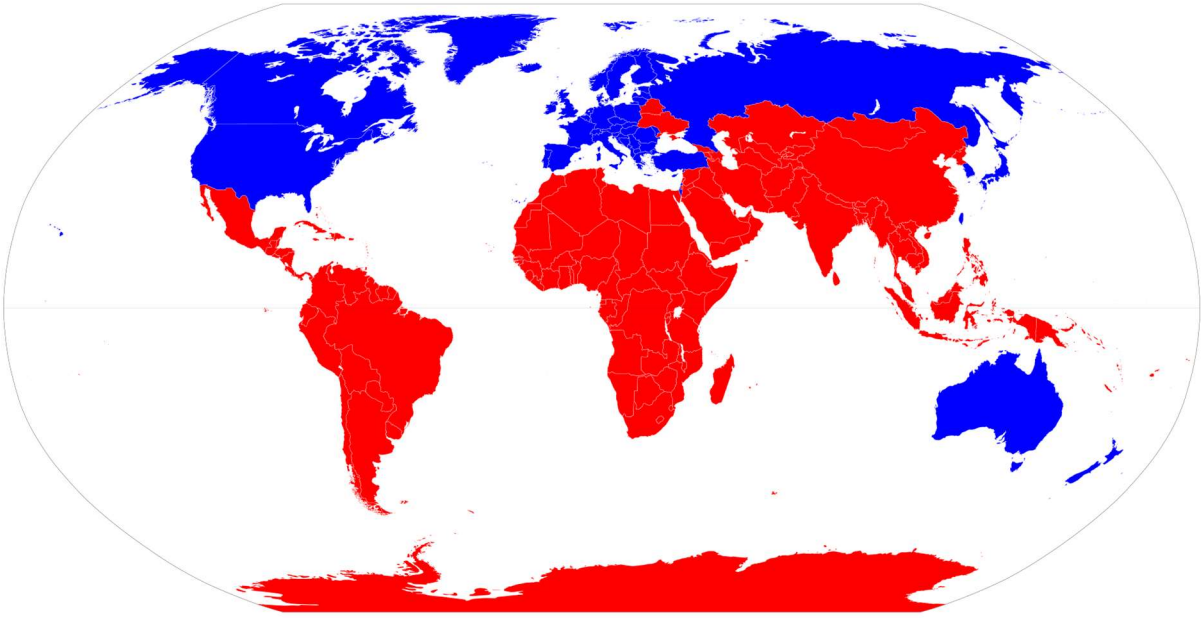
22. Urbanisatiegraad

De verstedelijkingsgraad is een getal dat de verhouding aangeeft tussen het aantal mensen dat in stedelijke nederzettingen woont en het aantal mensen dat daarbuiten woont, in meer landelijke gebieden.
Wat is de correcte volgorde van landen (België, China, India en Niger) van lage naar hoge verstedelijkingsgraad ?

A. België < China < India < Niger
B. Niger < België < India < China
C. India < Niger < China < België
D. Niger < India < China < België

23. Megasteden

Waarom groeien megasteden in het Globale Zuiden doorgaans sneller dan in het Globale Noorden?

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Global_North_and_Global_South,_according_to_the_Wikimedia_Foundation.svg
Creative Commons

A. Omdat landen in het Globale Zuiden een lagere bevolkingsdichtheid hebben en er daardoor meer ruimte is voor steden;
B. Omdat de natuurlijke bevolkingsgroei en rurale migratie naar steden in het Globale Zuiden hoger is;
C. Omdat regeringen in het Globale Zuiden de verstedelijking proberen te stimuleren;
D. Omdat megasteden in het Globale Zuiden meestal groeien door grootschalige investeringen van buitenlandse bouwfirma's.

24. Beleidsplan ruimte Vlaanderen

Wat is de voornaamste doelstelling van de zogenaamde 'Bouwshift' in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen tegen het jaar 2050?

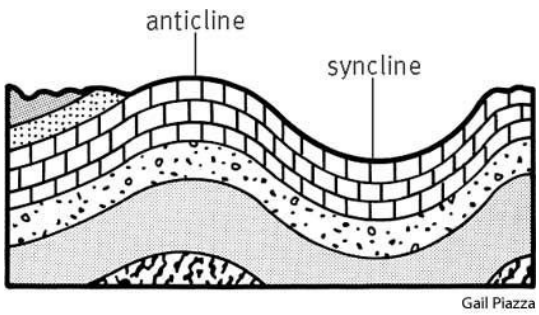

Bron: omgeving.vlaanderen.be

A. Het verplicht slopen van vrijstaande woningen in buitengebieden.
B. Bouwverbod voor appartementsgebouwen in stadskernen.
C. Het uitbreiden van autosnelwegen om de mobiliteit te verbeteren.
D. Geen nieuwe ruimte meer aansnijden voor bebouwing.

25. Cap Gris-Nez

Langs de kustkliffen van Cap Gris-Nez is er bij laagtij een geërodeerde anticline zichtbaar op het strand (zie foto).

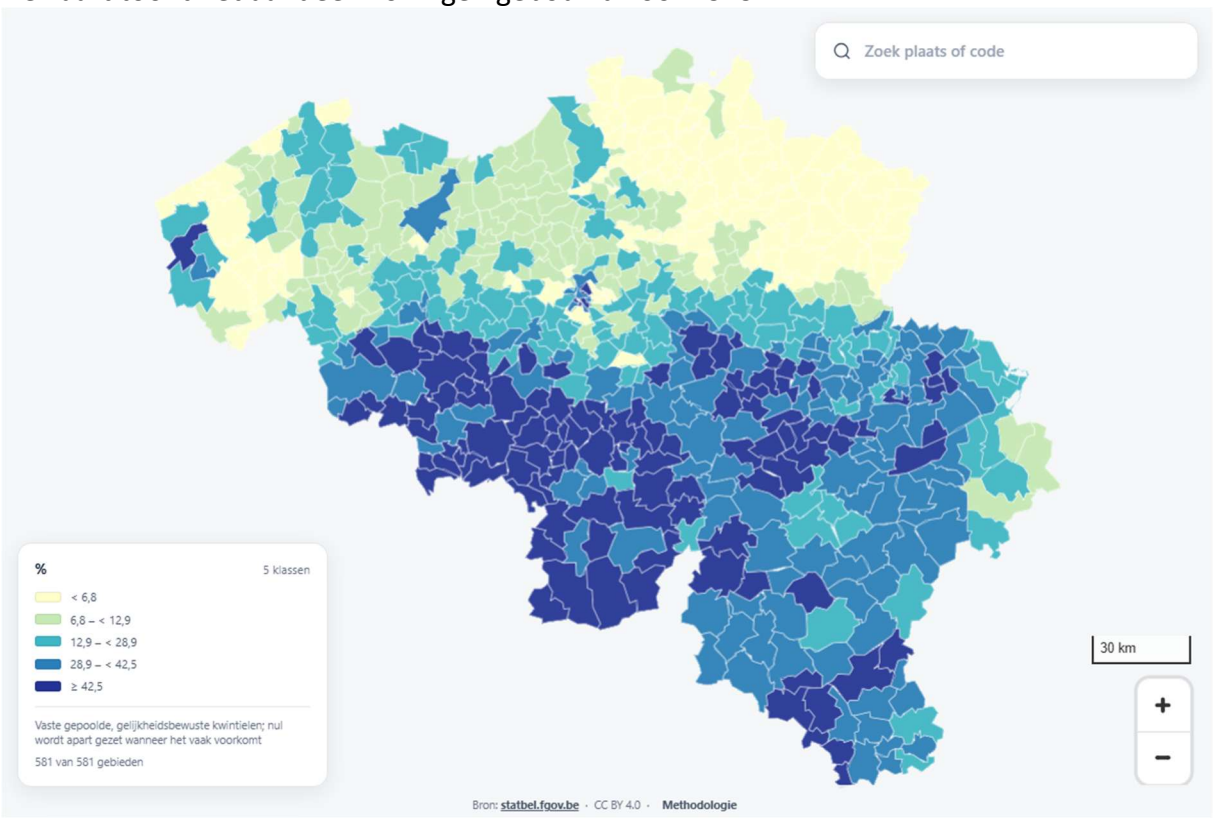
S-PASS, Olivier Averbuch / Société Géologique du Nord)
https://s-pass.org/nl/observatoire/39510/cap-gris-nez.html

Waar ligt de oudste gesteentelaag?
A. locatie A
B. locatie B
C. locatie C
D. locatie D

©Vlaamse Geografie Olympiade

26. Woningen in Wallonië

De kaart toont het aandeel woningen gebouwd voor 1919.

Belgium in maps - Statbel
https://belgium-in-maps.be/nl/kaart/?metric=censusPre1919Dwellings&level=municipality&measure=share&period=2021&lang=nl

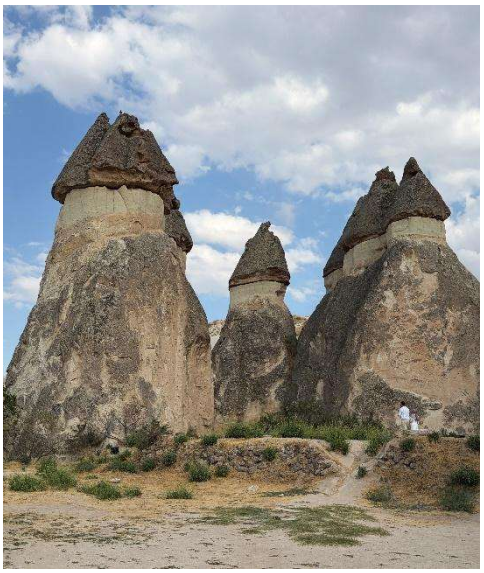
Wat is GEEN verklaring voor het hoge aandeel oude huizen in het Waalse landschap?
A. De opkomst van de steenkool- en staalindustrie in de 19e eeuw, waardoor er toen massaal arbeiderswoningen zijn gebouwd.
B. De neergang van de zware industrie vanaf de 20e eeuw, waardoor er geen geld meer was om alle oude huizen te slopen en te vervangen door nieuwbouw.
C. De bescherming van alle 19e-eeuwse arbeiderswijken als Unesco-erfgoed, waardoor de overheid een wettelijk sloopverbod instelde om het erfgoed te bewaren.
D. De tragere demografische groei in vergelijking met Vlaanderen, waardoor er minder vraag was naar nieuwe wijken.

©Vlaamse Geografie Olympiade

27. Ballonvaren in Cappadocië

De Vlaamse leerlingen die in 2026 deelnamen aan de iGeo in Turkije werden beloond met een ballonvaart in Cappadocië (Turkije). Daar bewonderden ze de feeënschoorstenen.

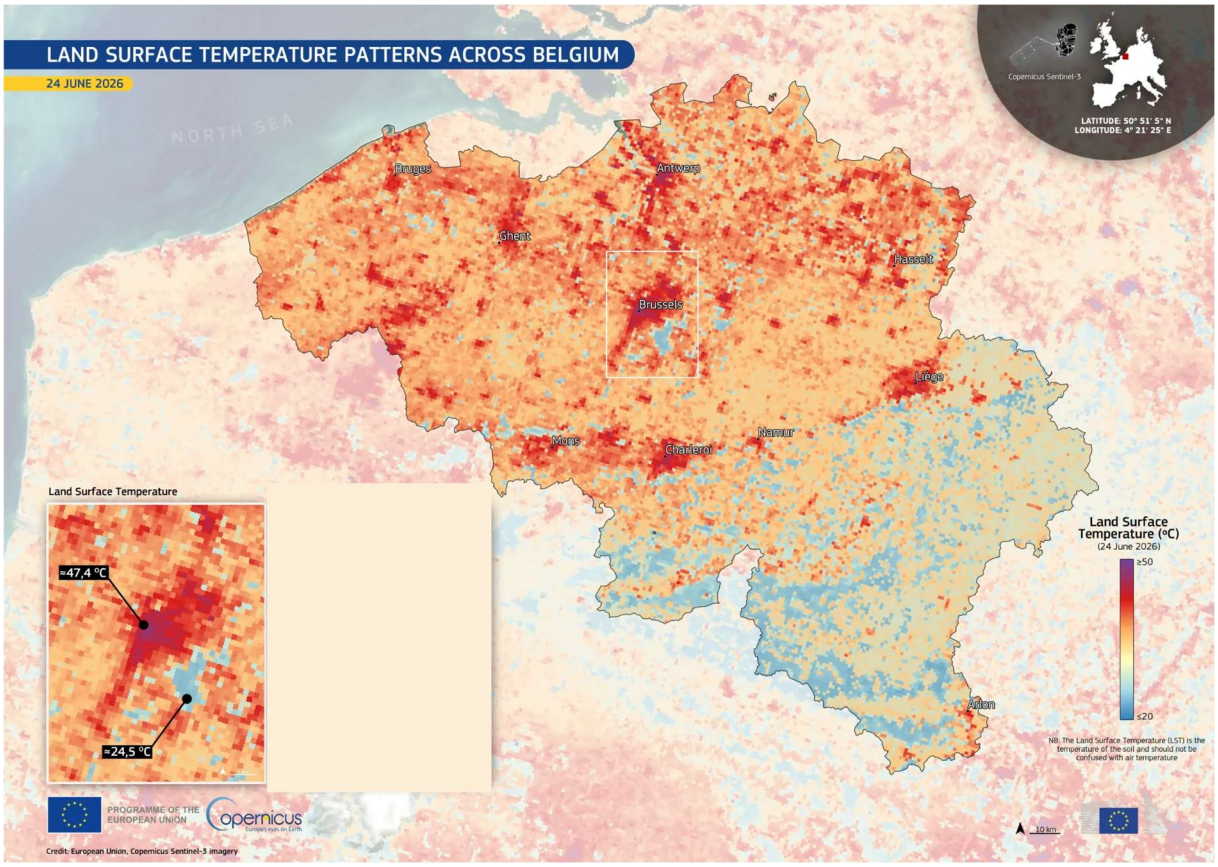

©
EVdK

Welke volgorde van processen hebben geleid tot het ontstaan van dit landschap ?
A. Afzetting - verwering – differentiële erosie
B. Differentiële erosie – metamorfose – verwering
C. Sedimentatie – verwering – massatransport
D. Metamorfose – sedimentatie – verwering

28. Hitte-eilandeffect

Bron: EU Space Support Office (2026)
Urban heat island effect in Brussels, Belgium, during the late June 2026 heatwave | EU Space Support Office

Dit is een satellietbeeld van de temperatuur op 24/6/2026 van ons land. Links onder op de kaart staat een uitvergroting van de Brusselse omgeving.
Waarom is er in het SSE van het Brusselse duidelijk een zone met een lagere temperatuur dan de rest van de Brusselse omgeving?

A. Daar is een zone met rijke inwoners die veel airco gebruiken;
B. Daar is een groot meer dat verkoeling brengt;
C. Daar is een groot bosgebied dat verkoeling brengt;
D. Daar is een zone met arme inwoners die heel klein wonen en weinig verbruik hebben.

©Vlaamse Geografie Olympiade

29. Telefoneren op kerstdag

Het is 21 uur op 24 december in Manila, waar Mira op Erasmus+ zit . Ze wil haar familie in Diksmuide graag bellen om een fijne kerstavond te wensen. Is dat een goed moment?
A. Ja, dat kan want het is in Diksmuide 14u;
B. Nee, dan is het in Diksmuide 4u in de ochtend;
C. Ja, dat kan want dan is het in Diksmuide 8u in de ochtend;
D. Ja, dat kan want dan is het in Diksmuide 10u in de ochtend.

30. Brugge of Parijs

Welk effect heeft de structuur van Brugge op de 'toeristische druk' in vergelijking met Parijs?
A. De toeristische druk wordt in Brugge sneller als overlast ervaren omdat de bezoekers zich concentreren in een kleine, nauwe zone.
B. Er is minder toeristische druk in Brugge omdat er in vergelijking met Parijs minder te zien is.
C. Parijs heeft meer last van drukte omdat de straten breder zijn en meer mensen aantrekken.
D. De toeristische druk is in Brugge lager doordat de historische binnenstad autovrij is.

© AVC